

OPĆE INFORMACIJE		
<i>Nositelj kolegija</i>	Prof. dr.sc. Ante Mateljan	
<i>Naziv kolegija</i>	Istočno bogoslovje KBF 524 / ISVU 82585	
<i>Studijski program</i>	Integrirani filozofsko teološki studij / Diplomski teološko-katehetski studij	
<i>Status kolegija</i>	Obvezni	
<i>Godina studij</i>	KBF 3; KBT 5	
<i>Semestar</i>	Ljetni	
<i>Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave</i>	ECTS koeficijent opterećenja studenata	2
	Broj sati (P+V+S)	30
OPIS KOLEGIJA		
<i>Ciljevi kolegija</i>		
Kritički prosuditi razvoj raznih mjesnih i partikularnih, te nacionalnih i autokefalnih Crkava na Istoku. Upoznati njihove teološke, liturgijske i druge posebnosti koje odražavaju 'drugo' pa i 'treće plućno krilo' kršćanstva. Steći sustavni pogled na 'različitost' i bogatstvo kršćanske baštine i teoloških izričaja te rezultata povjesnog razvoja i inkulturacije Evanđelja u raznim narodima kršćanskog Istoka.		
<i>Uvjeti za upis kolegija</i>		
<i>Očekivani ishodi učenja za kolegiju</i>		
Nakon uspješno položenog predmeta student će:		
1. Shvatiti važnost Istoka u djelovanju Crkve.		
2. Razumjeti razlike kršćanskog Istoka i Zapada.		
3. Prezentirati sadržaje i zadaće istočnog bogoslovija.		
4. Analizirati metodičke i didaktičke elemente kolegija.		
5. Vrednovati i ocijeniti ekumensku djelatnost u sadašnjim okolnostima.		
<i>Sadržaj kolegija</i>		
I. POVIJEST (ukupno 10 sati) Uvod: Kršćanski istok - (1 sat) Drevne istočne Crkve: - (2 sata) Pravoslavne Crkve: - (4 sata) Istočne katoličke Crkve: - (3 sata)		
II. TEOLOGIJA (ukupno 20 sati) Karakter i izvori istočne teologije: (1 sat); Teološki izvori Pravoslavne Crkve i Drevnih istočnih crkava - (1 sat); Neke važne karakteristike istočne teologije: theosis, katafatička i apofatička teologija - (1 sat) Povijesna razdoblja pravoslavne teologije: Bizantsko; Kijevsko; Suvremeno (1 sat) Teologije Starih istočnih crkava: Sirijska; Koptska; Armenска; Etiopska (1 sat) Istočna dogmatika: Glavne dogme: Bog, Trojstvo; Kristologija; Mariologija; Pneumatologija - (4 sata); Sakramenti: (4 sata); Ekleziologija: (4 sata); Eshatologija (3 sata)		

Vrste izvođenja nastave (staviti X)	☐ predavanja ☐ seminari i radionice ☐ vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	☐ samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo

Obveze studenata

Pohađanje predavanja i aktivno sudjelovanje u nastavi.

Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)

Pohađanje nastave	X	Aktivnost u nastavi	X	Seminarski rad	Eksperimentacijski rad
Pismeni ispit	X	Usmeni ispit		Esej	Istraživanje
Projekt		Kontinuirana provjera znanja		Referat	Praktični rad
Portfolio					

Ocenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitу / Način provjere stečenih ishoda učenja za svaku studentsku obvezu

Kolokvij - 30 % Aktivnost na satu - 10% Završni pisani ispit - 60%

Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada temelji se na bazi od 10 bodova: - nedovoljan (1): 0-4.9 bodova - dovoljan (2): 5.0-6.4 bodova - dobar (3): 6.5-7.9 bodova - vrlo dobar (4): 8-9 bodova - izvrstan (5): 9-10 bodova

Način stjecanja bodova: 1) Za vrijeme nastave prati se aktivnost studenata u debatama i raspravama i samostalnoj analizi ekumenskih pitanja pravoslavnih Crkava. 2) Kolokvij se održava 6 tjedan nastave (10. sat) 3) Završni ispit - 30% ocjene. (Za prolaz je nužno točno odgovoriti na 50% postavljenih pitanja).

Obvezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Juraj Kolaric, <i>Ekumenska trilogija. Istočni kršćani</i> . Pravoslavni, Prometej, Zagreb, 2005., str.125-248.	1	
Ivan Macut, <i>Istočna teologija. Izabrana pitanja, Služba Božja</i> , Split 2021., str. 1-192.		
Drugi Vatikanski sabor, <i>Unitatis redintegratio</i> , u: <i>Dokumenti</i> , KS, Zagreb 2008.		

Ivan Pavao II., <i>Orientale lumen - Svjetlo Istoka</i> , KS - HBK, Zagreb 1995.		
Dopunska literatura		
Niko Ikić, <i>Ekumenske studije i dokumenti. Izbor ekumenskih dokumenata Katoličke i Pravoslavne Crkve s popratnim komentarima</i> , Sarajevo, 2003., str. 5- 266.		
Timothy Ware, <i>Pravoslavna Crkva</i> , Prosvjeta, Zagreb, 2005., str. 5- 292.		
Vladimir Loski, <i>Mistična teologija Istočne crkve</i> , KS, Zagreb, 2001., str. 5-309.		
Ante Mateljan, Svetе Tajne. Sakramenti u pravoslavlju, CuS, Split 2020.		
Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija		
Praćenje pohađanja nastave i uspješnosti izvršenja ostalih obveza studenata (nastavnik) Nadzor izvođenja nastave (prodekan za nastavu) Analiza uspješnosti studiranja po svim predmetima studija (prodekan za nastavu). Studentska anketa o kvaliteti nastavnika i nastave za svaki predmet studija (UNIST, Centar za unaprjeđenje kvalitete). Ispitom koji provodi predmetni nastavnik provjeravaju se svi ishodi učenja predmeta. Periodično se vrši provjera sadržaja ispita, temeljem koje se utvrđuje primjerenost način provjeravanja ishoda učenja (prodekan za nastavu).		